

УДК 334.72

**НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ІНСТРУКТАЖІВ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ***Ткаченко Ю. Г.**Безсонний В.Л.***Харківський національний університет ім. С. Кузнеця**

Організація охорони праці на підприємстві – це систематичне проведення заходів, спрямованих на зниження травматизму, зниження і усунення можливих ризиків виникнення нещасних випадків. Однією з важливих складових організації охорони праці є інструктажі з охорони праці. Найчастіше основна проблема в галузі охорони праці – це небажання або невміння персоналу берегти своє здоров'я і навіть життя. Якби технічні заходи безпеки не впроваджувало підприємство, вони не будуть ефективні до тих пір, поки кожен працівник не усвідомлює: у більшості випадків саме від нього залежить його власне благополуччя [1, с.5].

Відповідно до статистичних даних Фонду соціального страхування України протягом 2017 року зареєстровано 4965 постраждалих на виробництві, з них 332 випадки виявилися смертельними. Про це повідомили в прес-службі Фонду. Працівниками Державтоінспекції зафіксовано зменшення кількості смертельно травмованих в порівнянні з 2016 роком на 8,8% (32 випадки). У той же час, загальна кількість нещасних випадків на виробництві зросла на 4,2% (199 випадків). До переліку найризикованіших професій за рівнем виробничого травматизму потрапили гірник очисного забою, водій автотранспорту і прохідник. У січні-червні 2018 року кількість нещасних випадків на виробництві знизилась на 4,2%, повідомила прес-служба Міністерства соціальної політики. Згідно з інформацією Фонду соціального страхування України, протягом 1 півріччя 2018 року зафіксовано 2385 нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, з яких 173 – смертельні. У порівнянні з тим же періодом минулого року кількість нещасних випадків зменшилася на 4,2%. За аналітичними даними найбільша кількість нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, сталася в Дніпропетровській області – 14%, в Донецькій області – 12,5% і в Києві – 8,9%, а кількість травмованих в цих областях складає 35,4% від загальної кількості по Україні. Найбільше в звітному періоді травмувалися робочі таких професій: водій автотранспортних засобів (129), гірник очисного забою (65) і прохідник (58). За гендерним принципом рівень травматизму розподіляється нерівномірно: 74% постраждалих на виробництві становлять чоловіки (3674 людини) і 26% – жінки (тисячі двісті дев'яносто одна людина). За віковим розподілом найбільш уразливими виявилися працівники у віці від 50 до 59 років (25,6% від загальної кількості).

Серед причин нещасних випадків на виробництві переважають організаційні (64,8% всіх зафіксованих). Зокрема, мова йде про невиконання вимог інструкцій з охорони праці, невиконання посадових обов'язків, порушення правил безпеки руху і технологічного процесу. Інструктаж з охорони праці всебічно розглядає питання безпеки на підприємстві в цілому і на кожному робочому місці окремо. Слід зауважити, що за характером і часом проведення інструктажі з охорони праці на підприємстві розрізняють: вступний інструктаж; первинний інструктаж на робочому місці; повторний інструктаж; позаплановий інструктаж; цільовий інструктаж [2,3,4]. Проведення всіх видів інструктажів має бути зафіксовано у відповідних журналах (журнал реєстрації вступного інструктажу, журнал реєстрації інструктажу на робочому місці) з обов'язковим підписом інструктували.

Отже, основною причиною нещасних випадків під час виконання робочих обов'язків є невиконання вимог інструкцій з охорони праці, невиконання посадових обов'язків, порушення правил безпеки руху і технологічного процесу [4]. Регулярне проведення інструктажів з охорони праці – невід'ємна складова робочого процесу, що дозволить знизити кількість нещасних випадків на підприємствах.

Література:

1. Дуброва Н.Й. Методичні рекомендації щодо організації і проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу: Журнал “Безпека життєдіяльності” №11-12, 2012.
2. Інструктивно-методичні матеріали “Безпечне проведення занять у кабінетах природничо-математичного напрямку загальноосвітніх навчальних закладів”. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.02.2012 №1/9-72.
3. “Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах підпорядкованих Міністерству освіти і науки України”. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 №304. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07.07.2006 за №806/12680.
4. “Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти”. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 №563. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.11.2011 за №969/6160.